

Plan ochrony rezerwatu Las Jaworski

2020-04-17

Rezerwat przyrody Las Jaworski powstał zaledwie 5 lat temu – w 2015 roku. To jeden z najmłodszych rezerwatów przyrody na terenie województwa mazowieckiego. Ochronie podlegają tu grądy i łęgi wiązowo-jesionowe oraz łąki śródlęgowe z licznymi stanowiskami gatunków chronionych i zagrożonych, takich jak mieczyk dachówkowaty, miódwnik melisowaty i pełnik europejski. W ramach prac nad planem ochrony zdiagnozowane zostały zagrożenia, wśród których do najpoważniejszych należy odwadnianie chronionych siedlisk sztucznym rowem melioracyjnym, znacznie przyspieszającym odpływ wód gruntowych i opadowych do pobliskiej doliny rzeki Strugi.

Siedliska takie jak łęgi, olsy, turzycowiska, bory bagienne i torfowiska uzależnione są od obecności wody w środowisku. Brak wody prowadzi do gładowienia zbiorowisk łęgowych, przemiany siedlisk nieleśnych z łąk trzęślicowych i wilgotnych w kierunku pospolitych zbiorowisk szuwarowych, a w konsekwencji do utraty cennych gatunków i przekształcania gleb torfowych w murszowe. Dlatego też za najważniejsze działania ochronne uznano zatamowanie rowów w sposób ograniczający nadmierny odpływ wody z rezerwatu.

Innym działaniem zapisanym w planie ochrony jest ekstensywne wykaszanie, które pozwoli na utrzymanie występujących w rezerwacie półnaturalnych siedlisk łąkowych poprzez zatrzymanie sukcesji drzew i krzewów. Wykaszanie ma być realizowane w takim okresie, aby umożliwiało zakwitnięcie i wydanie nasion przez cenne gatunki.

Rezerwat Las Jaworski znajduje się na terenie powiatu węgrowskiego, w gminie Wierzbno. Lasy zajmują blisko 90% jego powierzchni. Dominują grądy, a na małych powierzchniach rosną lasy łęgowe, które są jednymi z najbardziej zagrożonych i najszybciej ginących na skutek działalności człowieka ekosystemów w Europie. Pozostałą część stanowią ekosystemy łąkowo-szuwarowe. Łąki w rezerwacie to różnej wielkości fragmenty użytkowanych dawniej terenów otwartych, obecnie częściowo zarastających zbiorowiskami szuwarowymi lub przekształcających się w okrajki i ziołorośla. Na dwóch malutkich płatach, o łącznej powierzchni niespełna 0,5 ha, stwierdzono obecność cennych łąk trzęślicowych.

